

DYR.9011.1.2026.DB

Jawor, dnia 13 marca 2026 roku

R A D A P O W I A T U
S T A R O S T W O P O W I A T O W E
w J a w o r z e
ul. Wrocławska 26

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaworze przekazuje ocenę
stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu za rok 2025

Spis treści

	Strona
1. Działalność Sekcji Epidemiologii	3
2. Działalność Sekcji Higieny Komunalnej	6
3. Działalność Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia	8
4. Działalność Sekcji Higieny Pracy	10
5. Działalność Stanowiska Pracy Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego	11
6. Działalność Stanowiska Pracy ds. Higieny Dzieci i Młodzieży	12
7. Działalność Stanowiska Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia	14

1. Działalność Sekcji Epidemiologii

Sytuacja epidemiologiczna na terenie powiatu jaworskiego jest stale monitorowana i analizowana.

W roku 2025 zakażenie wirusem SARS-Cov-2 stwierdzono u 125 osób testami antygenowymi (Combo). Nie zanotowano zgonów z powodu COVID-19.

Potwierdzono 457 przypadków zachorowań na grypę testami antygenowymi Combo.

Zarejestrowano 105 przypadków zakażeń wirusem RSV powodujących sezonowe zakażenia oddechowe potwierdzone testami Combo w tym 32 u dzieci do lat 2.

W ubiegłym roku potwierdzono 1 przypadek zachorowania na krztusiec.

Kontynuowano nadzór nad środowiskami zatruc i zakażeń pokarmowych. W bieżącym roku zarejestrowano 4 przypadki zachorowań na salmonellozę, wszystkie osoby były hospitalizowane. Osoby ze styczności z chorymi objęte były badaniami z nadzoru. Wynik pozytywny uzyskała 1 osoba. Pozostałe osoby z bliskiego kontaktu były zdrowe. Pobrano 35 prób od ozdowieńców, nosicieli i osób z bliskiego kontaktu.

Na przestrzeni roku opracowano 15 przypadków bakteryjnych zakażeń jelitowych:

- 13 zakażeń jelitowych wywołanych przez *Clostridium difficile*,
- 1 zakażenie jelitowe wywołane przez *Yersinia enterocolitica*,
- 1 zakażenie jelitowe wywołane przez *Campylobacter*.

Wszystkie osoby z powodu zakażeń bakteryjnych były hospitalizowane.

W 2025 roku zarejestrowano i opracowano 41 przypadków zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe, 36 osób było hospitalizowanych. Opracowano 3 przypadki chorób pasożytniczych wywołanych przez pierwotniaki z gatunku *Giardia* – lamblioza.

Zgłoszono 22 przypadki biegunek i zapaleń żołądkowo-jelitowych o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu. Wszystkie osoby pozostawały w leczeniu ambulatoryjnym.

Opracowano 1 przypadek zachorowania na meningokokowe zapalenie opon mózgowych. Osoby ze styczności z chorym poddano antybiotykoterapii. Zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na Legionellozę, osoba była hospitalizowana.

W roku 2025 zarejestrowano 2 przypadki zachorowania na kiłę, 1 zachorowanie na rzeżączkę. Wykryto 6 nowych zakażeń wirusem HIV oraz 1 zachorowanie na AIDS - zespół nabytego upośledzenia odporności, osoba poddana hospitalizacji.

Opracowano 1 przypadek zachorowania na malarię (zimnica) osobę poddano hospitalizacji. Zarejestrowano ogółem 15 przypadków zachorowań na wirusowe zapalenie

wątroby. Opracowano 2 przypadki zachorowań wywołane przez *Streptococcus pneumoniae*, osoby hospitalizowane. Opracowano 20 przypadków zachorowań na boleriozę.

Współpracowano z Państwową Inspekcją Weterynaryjną w Jaworze celem zapobiegania wystąpienia chorób odzwierzęcych u ludzi.

W roku 2025 zarejestrowano 1 ognisko zachorowania 4 łabędzi na ptasią grypę H5N1. W ognisku narażonych było 3 pracowników, objętych nadzorem epidemiologicznym. Nie stwierdzono objawów mogących świadczyć o zakażeniu wirusem grypy ptaków.

Zarejestrowano i opracowano 61 pokąsań przez zwierzęta, z tego 11 osób zakwalifikowano do szczepień przeciwko wścieklicznie. Szczepienia poekspozycyjne przeprowadzane były w poradniach chorób zakaźnych w województwie dolnośląskim.

Zarejestrowano 101 przypadków zachorowań na ospę wietrzną. W roku sprawozdawczym odnotowano 10 przypadków zachorowań na płonicę (szkarlatynę).

W roku 2025 opracowano 2 ogniska epidemiczne w podmiotach leczniczych tj.

- Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Bolkowie,
- Oddział Chorób Wewnętrznych Jaworskiego Centrum Medycznego w Jaworze.

Podstawą stwierdzenia ognisk był wzrost zachorowań ponad tło epidemiczne grypy i infekcji dróg oddechowych.

Podmioty lecznicze udzielały świadczenia zdrowotne w oparciu o opracowane i wdrożone procedury. Nie stwierdzono uchybień w zakresie stosowanych procedur.

Podmioty lecznicze zaopatrzone były w preparaty dezynfekcyjne do dezynfekcji narzędzi medycznych, aparatury, powierzchni i rąk. Na stanowiskach pracy dostępne były środki ochrony osobistej, odpowiednie do zagrożenia w wystarczającej ilości.

W ramach nadzoru bieżącego prowadzono ocenę aktualnej sytuacji w zakresie przestrzegania zakazu palenia tytoniu w placówkach. Podczas kontroli stwierdzano, że zakaz palenia tytoniu był przestrzegany.

Szczepienia ochronne u dzieci i młodzieży od 0 – 19 lat realizowane były zgodnie z programem szczepień ochronnych. Nie stwierdzono uchybień w wykonywaniu szczepień ochronnych oraz gospodarce preparatami szczepionkowymi.

ZACHOROWANIA NA CHOROBY ZAKAŻNE W LATACH 2024-2025
W POWIECIE JAWORSKIM

Jednostka chorobowa	2024 r.		2025 r.	
	liczba zachorowań	zapadalność /na 100.000/	liczba zachorowań	zapadalność /na 100.000/
Salmonellozy	5	10,6	4	8,5
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe ogółem	16	34	15	32
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe ogółem	0	0	1	2,1
Wirusowe zakażenia jelitowe ogółem	28	59,5	41	87,5
w tym dzieci do lat 2	7	14,9	12	25,6
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	1	2,1	22	46,9
w tym dzieci do lat 2	0	0	3	6,4
Szkarlatyna (płonica)	27	57,4	10	21,3
Borelioza z Lyme	22	46,8	20	42,7
Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae	1	2,1	2	4,2
Pokąsanie osób przez zwierzęta podejrzane o wściekliwość, po których podjęto szczepienia przeciw wścieklicznie	10	21,3	11	23,4
Wirusowe Zapal. Wątroby:				
typu B	6	12,8	4	8,5
typu C	4	8,5	11	23,4
Nowo wykryte zakażenie HIV	1	2,1	6	12,8
AIDS-Zespół nabytego upośledzenia odporności	0	0	1	2,1
Kiła	1	2,1	2	4,2
Lamblioza	14	29,8	3	6,4
Malaria	0	0	1	2,1
Ospa wietrzna	160	340,1	101	215,7
Grypa potwierdzona testem antygenowym	147	312,5	457	976
Rzeżączka	0	0	1	2,1
Choroba meningokokowa inwazyjna	0	0	1	2,1
Krztusiec	7	14,9	1	2,1
Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) przypadki możliwe	136	289,1	125	266,9
Legioneloza	0	0	1	2,1
Ostre porażenie wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat	0	0	1	2,1
Świnka	2	4,2	0	0
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych	1	2,1	1	2,1
Zakażenia wirusem RSV	29		105	224,2
w tym dzieci do 2 lat	14	29,8	32	68,3
Gruźlica	6	12,8	6	12,8

2. Działalność Sekcji Higieny Komunalnej

Nadzór nad jakością wody

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jaworze prowadziła nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie powiatu jaworskiego.

W toku urzędowego nadzoru nad jakością wody, wykonano 22 kontrole wodociągów oraz pobrano do badań laboratoryjnych łącznie 113 prób wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Analizując źródła zaopatrzenia w wodę na terenie powiatu jaworskiego należy stwierdzić, że w 8 wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz w 2 podmiotach zaopatrujących w wodę w 2025 roku wystąpiła nieprawidłowa jakość wody pod względem sanitarnym. Stwierdzone przekroczenia dotyczyły następujących wodociągów: Wodociąg Jawor (mętność), Wodociąg Bolków (bakterie grupy coli, ogólna liczba mikroorganizmów), Wodociąg Targoszyn (bakterie grupy coli), Wodociąg Mściwojów (bakterie grupy coli, mętność, mangan), Wodociąg Paszowice (bakterie grupy coli), Wodociąg Stare Rochowice (bakterie grupy coli), Wodociąg Muchów (bakterie grupy coli), Wodociąg Pogwizdów (ogólna liczba mikroorganizmów, bakterie grupy coli, E. coli, mętność, zapach), Wodociąg Lipa 10 (ogólna liczba mikroorganizmów, bakterie grupy coli), Wodociąg Jakuszowa (bakterie grupy coli, smak).

Przekroczenia parametrów miały charakter jednorazowy i krótkotrwały. Wykonane zostały działania zaradcze i naprawcze (czyszczenie i płukanie urządzeń, regulacja uzdatniania), została przywrócona wymagana jakość wody. W przypadku Wodociągu Kuźnia Jawor S.A. w Jaworze nadal prowadzone jest postępowanie administracyjne. Odbiorcy korzystają z wody butelkowanej. Właściciel wodociągu prowadzi działania naprawcze.

W 2025 roku wydano 15 decyzji płatniczych związanych z nieprawidłową jakością wody przeznaczonej do spożycia w wodociągach zbiorowego zaopatrzenia oraz 4 w innych podmiotach zaopatrujących w wodę.

Zobowiązani z chwilą powzięcia wiadomości o stwierdzonej nieprawidłowej jakości wody (zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego), natychmiast podejmowali działania zaradcze i naprawcze przywracające jakość wody.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna prowadzi stały nadzór nad jakością ciepłej wody w instalacjach wodociągowych wewnątrz budynków.

W roku sprawozdawczym nadzorowanymi badaniami wody ciepłej w kierunku bakterii Legionella objęte zostały 2 obiekty wykonujące działalność leczniczą (ZOL w Bolkowie i Szpital Jaworskie Centrum Medyczne w Jaworze), 1 obiekt zamieszkania zbiorowego (DPS w Jaworze) oraz 6 obiektów hotelarskich (Hotel „Panorama w Bolkowie”, Hotel „Karczma u Macieja”, Willa „Elizabeth” w Bolkowie, Hotel „Jawor” w Jaworze, Villa „Nova” w Jaworze oraz Motel „Sportowy” w Jaworze). W przypadku 2 obiektów stwierdzono w sieci wody ciepłej obecności bakterii Legionella sp. w liczbie przekraczającej dopuszczalne normy.

Na terenie powiatu jaworskiego funkcjonuje pływalnia kryta „Słowianka” w Jaworze zasilana w wodę do celów kąpielowych i innych związanych z działalnością z wodociągu Jawor. Jakość wody kontrolowana jest przez przedsiębiorcę wg uzgodnionego harmonogramu poboru próbek wody do badań laboratoryjnych z Państwowym Powiatowym Inspektorem

Sanitarnym w Jaworze. Zarządca krytej pływalni „Słowianka” w Jaworze podjął decyzję o przerwie technicznej obiektu w sezonie letnim 2025.

Stan sanitarny miast i terenów wiejskich

W okresie wykonywanej oceny nie stwierdzono istotnych zaniedbań, a stan sanitarno-porządkowy terenów miast i wsi na obszarze powiatu z roku na rok poprawia się.

Rekreacja i wypoczynek

Na terenie powiatu znajdują się otwarte tereny rekreacyjne jak: 2 parki w Jaworze, ogródek jordanowski w Bolkowie i Park Krajobrazowy w Paszowicach oraz tereny zamknięte w obrębie Ośrodków Wypoczynku Rodzinnego w Jaworze i Bolkowie. Przeprowadzone kontrole stanu sanitarnego terenów rekreacyjnych nie wykazały nieprawidłowości.

Hotele, pensjonaty, kempingi i inne obiekty, w których są świadczone usługi hotelarskie

Wszystkie hotele są przyłączone do lokalnych systemów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków. Zapewniają wymagane warunki czasowego gromadzenia odpadów komunalnych i posiadają umowy z uprawnionymi podmiotami do odbioru odpadów i wywozu ich do utylizacji. Pokoje hotelowe w obiektach posiadają pełne węzły sanitarne, wysoki standard wyposażenia i utrzymania higieny pomieszczeń. Przeprowadzone kontrole sanitarne nie wykazały nieprawidłowości.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej

Posiadają wymagane pomieszczenia, wyposażenie i sprzęt do wykonywania usług. Zapewniają utrzymanie czystości i higieny w pomieszczeniach zakładów oraz świadczeniu usług stosownie do ich rodzaju.

Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących utrzymania czystości pomieszczeń i sprzętu, nie przestrzegania warunków przechowywania z zachowaniem wymaganej segregacji bielizny brudnej i czystej, narzędzi, albo nie prowadzenia dezynfekcji i chemicznej sterylizacji narzędzi.

Cmentarze i chowanie zmarłych oraz zakłady pogrzebowe i postępowanie ze zwłokami i szczątkami

W 2025 roku wykonywane były ekshumacje, dochowania, zezwolenie na sprowadzenia zwłok do kraju. Wszystkie ekshumacje prowadzone były w wymaganym przepisami terminie od 16 października do 15 kwietnia. Przeprowadzały je zakłady pogrzebowe na podstawie decyzji zezwalającej, uzyskanej uprzednio przez uprawnioną osobę.

Wydano 65 zezwoleń na ekshumacje i dochowania oraz 12 postanowień na przywóz zwłok i prochów do kraju.

Podsumowanie

Obserwowane w toku prowadzonego nadzoru rosnące zaangażowanie i intensywne starania samorządów lokalnych, przedsiębiorców i ludności sprawiają, że stale poprawia się stan sanitarnohigieniczny obiektów komunalnych na terenie powiatu.

W obiektach funkcjonujących na terenie powiatu jaworskiego zwraca się szczególną uwagę na zapewnienie pracownikom środków ochrony osobistej oraz dostosowanie obiektów do wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego oraz przepisów prawnych.

3. Działalność Sekcji Higieny Bezpieczeństwa Żywności i Żywnienia

W 2025 r. sekcja Bezpieczeństwa Żywności i Żywnienia nadzorowała 1147 zakładów usytuowanych na terenie 5 gmin, w tym 1130 zakładów żywnościowo-żywnościowych i 17 zakładów przedmiotów użytku.

Do zakładów żywnościowo-żywnościowych należą:

- wytwórnie lodów – 1 zakład;
- automaty do lodów – 1 zakład;
- wytwórnie tłuszczów roślinnych – 1 zakład,
- piekarnie – 8,
- ciastkarnie – 5,
- browar – 1,
- wytwórnie wód mineralnych, naturalnych wód źródlanych i stołowych – 1,
- zakład przemysłu zbożowo-młynarskiego – 1,
- producenci pierwotni, RHD, dostawcy bezpośredni – 669,
- producenci żywności w warunkach domowych – 15,
- inni wytwórcy żywności – 10,
- obiekty obrotu żywnością – 252,
- zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego – 56,
- zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego – 106.
- zakłady usług cateringowych – 3.

Przeprowadzono 321 kontroli sanitarnych zakładów dotyczących bezpieczeństwa żywności.

Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości należą:

- nieprawidłowa funkcjonalność pomieszczeń,
- zły stan techniczny pomieszczeń (ściany, sufity, podłogi, drzwi),
- niewłaściwy stan sanitarny w obiektach,
- brak aktualnych wyników badania wody zgodnie z opracowaną procedurą,
- brak udokumentowania jakości zdrowotnej wyrobu gotowego, nietrwałego mikrobiologicznie, zgodnie z opracowaną procedurą,
- niewłaściwa jakość zdrowotna sprzedawanych produktów (produkty po upływie terminu ważności/daty przydatności do spożycia).

W 2025 roku zaplanowano do kontroli sanitarnych 306 obiektów. Skontrolowano 280 zakładów.

Wydano łącznie 48 decyzji merytorycznych, w tym:

- 29 decyzji podstawowych,
- 1 decyzję przedłużającą warunkowe zatwierdzenie,
- 4 decyzje natychmiastowej wykonalności dot. zakazu wprowadzenia produktu do obrotu,
- 10 decyzji przedłużających terminy wykonania zaleceń,
- 4 decyzje umarzające postępowanie administracyjne.

Na podstawie arkusza oceny zakładu w 2025 roku oceniono 239 zakładów. W wyniku stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości (przeterminowane artykuły spożywcze, niewłaściwy stan higieniczny) nałożono łącznie 10 mandatów karnych na sumę 3550 zł.

Nie stwierdzono zatruc pokarmowych. Nie kierowano wniosków o ukaranie do sądu, czy nałożenie kary pieniężnej.

Odnotowano:

- 5 zgłoszeń (3 wnioski, 2 anonimowe) konsumentów dot. niewłaściwej jakości zdrowotnej sprzedawanych produktów w zakładach obrotu żywnością. We wszystkich przypadkach przeprowadzono kontrole interwencyjne. W 4 zakładach nie stwierdzono w tym zakresie nieprawidłowości (w tym w 2 przypadkach w związku, że kwestionowano jakość produktów mięsnych sprawę przekazano do właściwego Powiatowego Lekarza Weterynarii ze względu na siedzibę zakładu producenta). Natomiast w jednym sklepie spożywczym stwierdzono przeterminowane artykuły spożywcze, w związku z czym nałożono mandat karny w kwocie 500 zł.
- 2 wnioski konsumentów dotyczące niewłaściwej jakości potraw przygotowywanych w obiektach gastronomicznych. W jednym przypadku w wyniku przeprowadzonej kontroli interwencyjnej nie stwierdzono nieprawidłowości. Natomiast w drugim zakładzie stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny, w związku z czym nałożono mandat karny w wysokości 300 zł.
- 1 wniosek otrzymany od Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w związku z anonimowym zgłoszeniem dot. nieprawidłowości w żywieniu pensjonariuszy. Przeprowadzono kontrolę interwencyjną w obiekcie Dom Pomocy Społecznej w Bolkowie, nieprawidłowości nie stwierdzono.
- 1 anonimowe zgłoszenie dotyczące kuchni domowej w związku brakiem wpisu do rejestru zakładów. Nie stwierdzono w tym zakresie nieprawidłowości - obiekt został zarejestrowany przez PPIS w Jaworze,
- 1 wniosek dotyczący prowadzenia niezarejestrowanej działalności oraz niewłaściwe warunki sanitarno-higieniczne w zakładzie produkcyjnym: przeprowadzono kontrolę, nie stwierdzono nieprawidłowości, zakład jest pod nadzorem PPIS w Jaworze od 2024 r.

W 2025 r. pobrano do badań 200 próbek żywności oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

W przypadku 11 próbek żywności wyniki były kwestionowane, tj.:

- 10 próbek wody źródlanej niegazowanej „Aqua Cristal”, producent: „Aqua Cristal” Sp. z o.o. w Jeleniej Górze – Rozlewnia Wody Źródlanej w Grudnie 15, 59-420 Bolków. We wszystkich pobranych próbach uzyskano nieprawidłową ocenę organoleptyczną produktu. W związku z czym PPIS w Jaworze wydał decyzje nakazujące niezwłoczne unieruchomienie

zakładu i zakaz dystrybucji produkowanej wody do czasu uzyskania przez zakład prawidłowej jakości zdrowotnej produkowanej wody;

- 1 próbka produktu pn. „Kukurydza cukrowa, kolba” pochodząca z Gospodarstwa Rolnego Luiza Sendek Rudno Dolne 50, 32-120 Nowe Brzesko. Próbkę zakwestionowano w ramach systemu RASFF w związku ze stwierdzeniem przekroczenia zawartości kadmu, co jest niezgodne z wymaganymi przepisami prawnymi.

W okresie sprawozdawczym otrzymano 17 powiadomień o niebezpiecznych produktach w ramach systemu RASFF i ACC. W związku z tym prowadzono postępowania wyjaśniające oraz kontrole interwencyjne (8). Zgłoszone powiadomienia dotyczyły produktów spożywczych oraz materiałów do kontaktu z żywnością.

W okresie sprawozdawczym prowadzono nadzór nad prawidłowością oznakowania, prezentacji i reklamy suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środków spożywczych wzbogacanych witaminami lub składnikami mineralnymi wprowadzanych do obrotu jak i przez Internet. Dokonano oceny znakowania 71 wyżej omawianych środków spożywczych. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Oceniając sytuację stanu bezpieczeństwa sanitarnego w powiecie jaworskim w 2025 roku zaobserwowano stałą konieczność utrzymywania prawidłowego stanu sanitarno-technicznego zakładów żywnościowych przez przedsiębiorców. Wynika to z ciągłej eksploatacji urządzeń i pomieszczeń.

W związku z panującą sytuacją gospodarczą w kraju (przede wszystkim rosnące koszty utrzymania) wielu przedsiębiorców zawiesiło, zamknęło działalność lub ograniczyło jej zakres.

4. Działalność Sekcji Higieny Pracy

Na 2025 r. Sekcja Higieny Pracy zaplanowała 63 kontrole obiektów usytuowanych na terenie 5 gmin. Wykonano w roku sprawozdawczym 91 kontrole, w tym 3 dochodzenia w sprawie chorób zawodowych. Przeprowadzone kontrole sanitarne wykazały w 16 obiektach nieprawidłowości, tj. m.in.: brak aktualnych wyników badań i pomiarów na stanowiskach pracy, brak wpisów w kartach i rejestrach czynników szkodliwych, nie dokonano aktualizacji oceny ryzyka zawodowego o narażenie na czynniki rakotwórcze, złe warunki higienicznosanitarne zaplecza dla pracowników produkcyjnych. Wydano 16 decyzji merytorycznych, w tym 26 nakazów dotyczących poprawy warunków pracy; 3 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej; 14 decyzji opłatowych oraz 14 postanowień w sprawach chorób zawodowych zgodnie z kpa.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaworze otrzymał wniosek z WSSE w sprawie produktów wprowadzanych do obrotu przez spółkę; przeprowadzona kontrola wykazała nieprawidłowości, wydano decyzję z terminem realizacji. W związku z licznymi zgłoszeniami dotyczącymi wprowadzanych produktów chemicznych i kosmetycznych prowadzony jest stały, regularny nadzór nad firmą.

Przesłano informację do DPWIS we Wrocławiu w zakresie przeprowadzonych kontroli realizacji warunków pozwolenia przez udostępniających na rynku produkty biobójcze przeznaczone wyłącznie dla użytkowników profesjonalnych.

Prowadzono czynności kontrolne w zakładach pracy, w zakresie wywiązywania się Pracodawców z obowiązków wynikających z art. 23c ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe.

Prowadzono działania kontrolne oraz edukacyjne w zakresie warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników narażonych na substancje reprotoksydne w środowisku pracy.

Zastosowany był również stały monitoring podejrzeń zatruc środków zastępczymi, tzw. „dopalaczami”. Nawiązano współpracę z Komendą Powiatową Policji w Jaworze w związku z prowadzeniem nadzoru w zakresie wytwarzania/wprowadzania do obrotu środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych. Przesłano pismo do Prokuratury Rejonowej w Jaworze w związku z przekazywaniem informacji nt. zgonów, które były spowodowane zażyciem „nowych narkotyków”, w tym środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi. Zobowiązano podmiot leczniczy do zgłaszania wystąpienia zatrucia środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi lub zgonów. W 2025 r. nie odnotowano takich zgłoszeń.

W ramach realizacji projektu działań edukacyjno-informacyjnych dotyczący czynników szkodliwych i uciążliwych w środowisku pracy, podczas czynności kontrolnych przekazywane są pracodawcom ulotki informacyjne.

5. Działalność Stanowiska Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaworze w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2025 roku pełnił nadzór nad warunkami sanitarnymi poprzez:

- ☐ działania edukacyjno-informacyjne każdorazowo w ramach prowadzonych kontroli wraz ze sprawozdawczością w tym zakresie,
- ☐ działania kontrolne w zakresie profilaktyki Legionelli w obiektach wysokiego ryzyka, obiektach wytwarzających aerozol wodno-powietrzny oraz instalacjach wentylacyjno-klimatyzacyjnych wraz ze sprawozdawczością w tym zakresie,
- ☐ uzgadnianie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,
- ☐ opiniowanie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanych przedsięwzięć,
- ☐ opiniowanie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- ☐ uzgadnianie projektu decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego,
- ☐ uzgadnianie projektu decyzji o warunkach zabudowy,
- ☐ uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

W 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaworze w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajął :

- ☒ 9 stanowisk dotyczących projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- ☒ 3 stanowisk do zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzanej dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- ☒ 5 stanowisk do zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzanej dla projektu planu ogólnego gminy,
- ☒ 13 stanowisk dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
- ☒ 1 stanowisko dotyczące środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia,
- ☒ 3 stanowiska dotyczące projektu decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego,
- ☒ 2 stanowiska dotyczące projektu decyzji o warunkach zabudowy,
- ☒ 1 stanowisko dotyczące dokumentacji projektowej,
- ☒ 3 stanowiska na zastosowanie materiałów do dystrybucji lub uzdatniania wody,
- ☒ 15 stanowisk dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaworze wykonując zadania w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przeprowadził 15 kontroli obiektów budowlanych.

6. Działalność Stanowiska Pracy ds. Higieny Dzieci i Młodzieży

W roku 2025 w 46 placówkach przeprowadzono 73 kontrole w tym 10 wycieczek zimowego i letniego

1. Stan sanitarny budynków lub ich części, w których funkcjonują placówki opieki, Wychowania i nauczania dla dzieci i młodzieży.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono 8 nieprawidłowości. W placówkach, w których stwierdzono uchybienia sanitarno-higieniczne i techniczne rozpoczęto postępowanie administracyjne i wystawiono decyzje administracyjne z podaniem terminów usunięcia nieprawidłowości. Wydano 5 decyzji przedłużających termin na wniosek stron. Wydane decyzje dotyczyły: ciągów komunikacyjnych w budynkach, sal lekcyjnych i innych sal zajęć, warunków prowadzenia zajęć w-f, stanu sanitarno-technicznego toalet.

Nie odnotowano pogorszenia stanu technicznego placówek w stosunku do roku 2024. W obiektach, w których przeprowadzano kontrole sanitarne, stwierdzono, że z każdym rokiem ich stan ulega znacznej poprawie jeśli chodzi o stan sanitarno-techniczny, obiekty są sukcesywnie remontowane.

2. Higiena procesu nauczania

W roku 2025 prowadzono działania o charakterze prewencyjnym:

- działania prozdrowotne z zakresu wad postawy czy wad wzroku – kontrolowano takie obszary jak: odpowiednie oświetlenie w salach (natężenie światła, jego barwę, eliminowanie oślnienia), warunki wentylacyjne i jakość powietrza, dopasowanie mebli szkolnych, przedszkolnych do wzrostu dzieci i uczniów, organizację stanowisk pracy do nauki i pracy, odpowiednie ustawienie monitorów i właściwe oświetlenie pracowni komputerowych, warunki do prowadzenia ćwiczeń ruchowych w salach i na korytarzach, stan techniczny sal gimnastycznych i sprzętu sportowego, oceniano czy szkoła posiada szafki do przechowywania podręczników i przyborów szkolnych.
- monitoring w zakresie właściwej organizacji procesu nauczania (ocena rozkładu zajęć lekcyjnych i przerw międzylekcyjnych) – sprawdzano czy plan lekcji jest zbyt intensywny (np. nadmierna liczba godzin wymagających dużego wysiłku umysłowego w jednym dniu), równomierne rozłożenie przedmiotów – unikanie nadmiernej koncentracji trudnych zajęć jednego dnia, długość i liczbę lekcji w ciągu dnia, długość przerw – czy są wystarczające dla odpoczynku uczniów, warunki do odpoczynku – dostępność miejsc do siedzenia, przestrzeni rekreacyjnych, możliwość ruchu – czy uczniowie mają dostęp do terenów rekreacyjnych, boisk lub innych przestrzeni umożliwiających aktywność fizyczną, czy uczniowie mają wystarczająco dużo czasu na zjedzenie posiłku w stołówce.
- promowanie dobrych praktyk np. zapewnienie w placówce dostępu do wody przeznaczonej do spożycia – sprawdzano czy udostępnione są dystrybutory z wodą, poidelka, monitorowano badania wody w placówkach pod kątem jakości i zgodności z normami sanitarnymi, promowano picie wody zamiast napojów słodzonych w ramach edukacji prozdrowotnej.
- ważenie tornistrów szkolnych – w ramach działań profilaktycznych prowadzono w szkołach akcję ważenia tornistrów w klasach I-VIII. Celem przedsięwzięcia było monitorowanie obciążenia plecaków oraz zwrócenie uwagi na problem nadmiernego ciężaru tornistrów i jego wpływu na zdrowie uczniów. Według przeprowadzonej oceny obciążenia uczniów ciężarem plecaków na 145 uczniów zbyt ciężkie plecaki miało 14 uczniów.

3. Podsumowanie

Wszystkie wymienione placówki oświatowe zostały skontrolowane pod kątem higieny organizacji nauki, profilaktyki zdrowotnej oraz dostępu do wody pitnej. Wnioski z tych działań wskazują, że kluczowe jest zapewnienie uczniom bezpiecznych warunków do nauki i wypoczynku, odpowiednie oświetlenia, ergonomii stanowisk pracy oraz możliwości aktywności fizycznej. Regularne badania jakości wody i żywienia pomagają w promowaniu zdrowych nawyków. Wdrażanie wydawanych zaleceń pokontrolnych pozwala zminimalizować ryzyko wad postawy, wzroku i innych problemów zdrowotnych u dzieci i młodzieży. Ważnym aspektem jest również dobry stan techniczny budynków, sal lekcyjnych, stołówek, sanitariatów i obiektów sportowych.

7. Działalność Stanowiska Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia

Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia mając na celu bezpieczeństwo i zdrowie społeczeństwa prowadzi szereg działań prozdrowotnych w szkołach, przedszkolach, stowarzyszeniach, a także kieruje je do wszystkich mieszkańców powiatu jaworskiego. Realizowane przedsięwzięcia oparte są o wytyczne Głównego Inspektoratu Sanitarnego, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu oraz potrzeby środowiska lokalnego. Pracownik oświaty zdrowotnej inicjował, koordynował i przeprowadzał działania dotyczące następujących zagadnień:

1. Profilaktyka nadwagi i otyłości.

Interwencje programowe:

a) Programy ogólnopolskie:

Program „Trzymaj Formę!” - skierowany jest do uczniów V-VIII klas szkół podstawowych. Uświadamia uczniom jak ważne w życiu są odpowiednie nawyki żywieniowe oraz aktywność fizyczna. Głównym celem jest trwale kształtowanie prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety. W programie wzięło udział 958 osób. Przeprowadzono 2 szkolenia dla nowych koordynatorów, nadzorowano działania koordynatorów, wspierano ich w przeprowadzeniu konkursu wiedzy. Przeprowadzono 3 wizytacje programowe.

b) Programy wojewódzkie

Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne”- grupą, do której skierowany jest program to dzieci w wieku 5-6 lat i ich rodzice. Celem programu jest zwiększenie świadomości i wiedzy nt. rolnictwa ekologicznego oraz budowania właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Do programu przystąpiło 1919 osób. Przeprowadzono 3 wizytacje programowe.

Interwencje nieprogramowe:

a) Programy wojewódzkie

Kampania EFSA „Wybieraj bezpieczną żywność” - grupą, do której skierowany jest program to ogół społeczeństwa. Do programu przystąpiło 679 osób. Nadzorowano działania koordynatorów, przeprowadzono warsztaty, prelekcje i szkolenia.

b) Programy lokalne

Promocja zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i prawidłowego odżywiania - grupą, do której skierowany jest program to ogół społeczeństwa. Do programu przystąpiło 3201 osób. W ramach interwencji przeprowadzono warsztaty w różnych grupach społecznych i wiekowych, nadzorowano i współpracowano ze środowiskiem lokalnym, opracowano materiały do realizacji tematyki o ciele człowieka.

2. Profilaktyka palenia tytoniu.

Interwencje programowe:

a) Programy lokalne

Program „Bieg po zdrowie”- to program antytytoniowej edukacji zdrowotnej. Jest on źródłem rzetelnej wiedzy na temat problematyki palenia tytoniu, ukazuje korzyści wynikające z niepalenia papierosów, czyni to zjawisko mniej pożądanym i mniej akceptowalnym. Atrakcyjna forma programu sprzyja wzmocnieniu poczucia własnej wartości u uczniów, wdraża do dokonywania przez uczniów świadomych wyborów oraz do wyrażania własnego zdania bez obawy o poczucie odrzucenia ze strony rówieśników. W programie wzięło udział 956 osób.

Interwencje nieprogramowe:

b) Interwencje wojewódzkie

„Światowy Dzień Bez Tytoniu” - grupą, do której skierowany jest program to ogół społeczeństwa, uczniowie klas IV, nauczyciele. Do programu przystąpiło 1541 osób. W ramach interwencji zorganizowano festyn zdrowotny dla uczniów jaworskich szkół podstawowych, połączony z konkurencjami sprawnościowymi i konkursem wiedzy,

„Światowy Dzień Rzucania Palenia” - grupą, do której skierowany jest program to ogół społeczeństwa, uczniowie, nauczyciele. Do programu przystąpiło 201 osób. W ramach interwencji przeprowadzono warsztaty dla ogółu społeczeństwa.

3. Profilaktyka innych uzależnień

Interwencje programowe:

a) Programy wojewódzkie

„Ars, czyli jak dbać o miłość” - grupą, do której skierowany jest program to uczniowie szkół ponadpodstawowych. Do programu przystąpiło 1035 osób. W ramach interwencji przeprowadzono warsztaty w klasach.

b) Programy lokalne

„Środki zastępcze – dopalacze”- skierowany jest ogółu społeczeństwa. Do programu przystąpiło 1086 osób. W ramach interwencji przeprowadzono warsztaty w różnych grupach społecznych i wiekowych.

4. Profilaktyka chorób zakaźnych, w tym realizacja programu profilaktyki HIV/AIDS.

Interwencje programowe:

a) Programy wojewódzkie

„**Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV**” - grupą, do której skierowany jest ogół społeczeństwa. Do programu przystąpiło 1698 osób. W ramach interwencji przeprowadzono warsztaty w klasach, współpracowano z koordynatorami szkolnymi. Przeprowadzono 2 wizytacje programowe.

„**Wybierz życie – pierwszy krok**” - skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych. Do programu przystąpiło 408 osób. W ramach interwencji przeprowadzono warsztaty w klasach, współpracowano z koordynatorami szkolnymi. Przeprowadzono 2 wizytacje programowe.

„**Podstępne WZW**” - skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych. Do programu przystąpiło 280 osób. W ramach interwencji przeprowadzono szkolenia instruktażowe dla koordynatorów szkolnych. Przeprowadzono 1 wizytację programową.

„**Laurka dla mamy – badajcie się Drogie Mamy, bo my dzieci Was kochamy**” - skierowany jest do dzieci przedszkolnych, nauczycieli i mam. Do programu przystąpiło 2043 osoby. W ramach interwencji przeprowadzono szkolenia instruktażowe dla dyrektorów i koordynatorów szkolnych. Przeprowadzono 4 wizytacje programowe.

Program szczepień zalecanych przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego HPV - skierowany jest do uczniów szkół podstawowych, nauczycieli i rodziców. Do programu przystąpiło 81 osób. W ramach interwencji przeprowadzono szkolenia instruktażowe dla dyrektorów.

Interwencje nieprogramowe:

a) Interwencje wojewódzkie

„**Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach**” - skierowany jest do ogółu społeczeństwa. Do programu przystąpiły 443 osoby. W ramach interwencji przeprowadzono warsztaty, prelekcje dla uczniów i ogółu społeczeństwa.

„**Europejski Tydzień Szczepień**” - skierowany jest do ogółu społeczeństwa. Do programu przystąpiły 533 osoby. W ramach interwencji przeprowadzono warsztaty, prelekcje dla uczniów i ogółu społeczeństwa.

„**Jesień Bez Infekcji**” - skierowany jest do ogółu społeczeństwa. Do programu przystąpiło 1300 osób. W ramach interwencji przeprowadzono warsztaty, prelekcje dla uczniów i ogółu społeczeństwa.

b) Interwencje lokalne

„**Profilaktyka chorób zakaźnych**” - skierowany jest do ogółu społeczeństwa. Do programu przystąpiły 1472 osoby. W ramach interwencji przeprowadzono warsztaty, prelekcje dla rodziców, uczniów i ogółu społeczeństwa.

5. Inne.

a) Interwencje wojewódzkie

„**Znamię? Znam je!**” - skierowany jest do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Do programu przystąpiło 1748 osób. W ramach interwencji przeprowadzono szkolenia instruktażowe dla koordynatorów szkolnych, warsztatów w klasach. Przeprowadzono 3 wizytacje programowe.

„**Światowy Dzień Zdrowia**” - skierowany jest ogółu społeczeństwa. Do programu przystąpiły 1534 osoby. W ramach interwencji zorganizowano Dzień Otwarty PSSE w Jaworze, przeprowadzono warsztaty w klasach.

„**Bezpieczeństwo podczas wypoczynku zimowego i letniego**” - skierowany jest do ogółu społeczeństwa. Do programu przystąpiło 1431 osób. W ramach interwencji przeprowadzenie warsztatów dla ogółu społeczeństwa, promocję wydarzeń, wysłano listy intencyjne, współpracowano ze stowarzyszeniami i instytucjami.

„**Profilaktyka chorób osób starszych oraz promocja aktywnego starzenia się, Światowy Dzień Seniora**” - skierowany jest do seniorów. Do programu przystąpiło 527 osób. W ramach interwencji przeprowadzono warsztaty dla seniorów, promocję wydarzeń, współpracowano ze stowarzyszeniami i instytucjami.

„**Movember**”- skierowany jest do ogółu społeczeństwa. Do programu przystąpiło 201 osób. W ramach interwencji przeprowadzono warsztaty, prelekcje dla uczniów i ogółu społeczeństwa, promocję programu oraz rozesłano listy intencyjne.

„**Październik Miesiącem Profilaktyki Raka Piersi**” - skierowany jest do ogółu społeczeństwa. Do programu przystąpiło 595 osób. W ramach interwencji przeprowadzono warsztaty, prelekcje dla uczniów i ogółu społeczeństwa, promocję programu oraz rozesłano listy intencyjne.

6. Podsumowanie.

Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia mając na celu bezpieczeństwo i zdrowie społeczeństwa prowadzi szereg działań prozdrowotnych

w szkołach, przedszkolach, stowarzyszeniach, a także kieruje je do wszystkich mieszkańców powiatu jaworskiego. Realizowane przedsięwzięcia oparte są o wytyczne Głównego Inspektoratu Sanitarnego, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu oraz potrzeby środowiska lokalnego. Pracownik oświaty zdrowotnej inicjował koordynował i przeprowadzał działania dotyczące profilaktyki zdrowotnej.

Promowano zasady zdrowego stylu życia, aktywność fizyczną i racjonalne odżywianie. Edukacja zdrowotna kierowana była do ogółu społeczeństwa i wszystkich grup wiekowych. Nawiązano współpracę z instytucjami i stowarzyszeniami z terenu powiatu. Dodatkowo rozbudowano współpracę ze stowarzyszeniami seniorów z terenu powiatu - prowadzenie zajęć praktycznych z zakresu profilaktyki zdrowotnej.

Dzięki zakupowi pomocy dydaktycznych rozbudowano ofertę o zajęcia z zakresu budowy i funkcjonowania ciała człowieka.

7. Komunikacja społeczna jako promocja zdrowia

Głównymi kanałami wykorzystywanymi do działań komunikacyjnych była strona internetowa PSSE w Jaworze oraz profil na portalu społecznościowym Facebook. Dominującą tematyką była obecna sytuacja sanitarno – epidemiologiczna oraz zdrowotna. Posty o największym zasięgu i zainteresowaniu odbiorców dotyczyły sytuacji związanej z edukacją zdrowotną seniorów oraz z festynem zdrowotnym z okazji Światowego Dnia Bez Tytoniu.